Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2024/1682

13.6.2024

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2024/1682

zo 4. marca 2024,

ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1009, pokiaľ ide o doplnenie spracovaného hnoja ako komponentného materiálu v EÚ produktoch na hnojenie

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1009 z 5. júna 2019, ktorým sa stanovujú pravidlá sprístupňovania EÚ produktov na hnojenie na trhu, menia nariadenia (ES) č. 1069/2009 a (ES) č. 1107/2009 a ruší nariadenie (ES) č. 2003/2003 ([1]), a najmä na jeho článok 42 ods. 1,

keďže:

(1) V nariadení (EÚ) 2019/1009 sa stanovujú pravidlá sprístupňovania EÚ produktov na hnojenie na trhu. EÚ produkty na hnojenie môžu obsahovať odvodené produkty v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 ([2]). V súlade s článkom 5 nariadenia (ES) č. 1069/2009 bol v delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2023/1605 ([3]) určený koncový bod výrobného reťazca pre spracovaný hnoj.

(2) V súlade s článkom 42 ods. 5 druhým pododsekom nariadenia (EÚ) 2019/1009 Spoločné výskumné centrum Komisie (JRC) posúdilo spracovaný hnoj z hľadiska relevantných aspektov nezohľadnených na účely určenia koncového bodu výrobného reťazca ([4]).

(3) Spracovaný hnoj má potenciál byť predmetom významného obchodovania na vnútornom trhu, keďže ide o odvodený produkt, ktorý sa bežne používa v organických hnojivách a zúrodňujúcich látkach. Stanovením požiadaviek na označenie CE pre EÚ produkty na hnojenie s obsahom spracovaného hnoja by sa uľahčil obchod s takýmito produktmi na vnútornom trhu. JRC dospelo k záveru, že zaradením spracovaného hnoja do kategórie komponentných materiálov 10 uvedenej v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2019/1009 by sa zároveň uľahčilo vykonávanie smernice Rady 91/676/EHS ([5]), keďže by sa tak podporila preprava spracovaného hnoja z regiónov s vysokou hustotou živín do regiónov s ich nízkou hustotou.

(4) Spracovaný hnoj obsahuje organickú hmotu a živiny, najmä dusík a fosfor, teda dve z troch primárnych makroživín stanovených v nariadení (EÚ) 2019/1009. O jeho agronomickej hodnote svedčí dlhoročná história jeho používania.

([1]) Ú. v. EÚ L 170, 25.6.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1009/oj.

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 z 21. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov neurčených na ľudskú spotrebu a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002 (Ú. v. EÚ L 300, 14.11.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1069/oj).

([3]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2023/1605 z 22. mája 2023, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, pokiaľ ide o určenie koncových bodov výrobného reťazca určitých organických hnojív a zúrodňujúcich látok (Ú. v. EÚ L 198, 8.8.2023, s. 1,ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1605/oj).

([4]) Huygens, D., Technical proposals for processed manure as a component material for EU Fertilising Products (Technické návrhy súvisiace so spracovaným hnojom ako komponentným materiálom pre EÚ produkty na hnojenie).

([5]) Smernica Rady 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov (Ú. v. ES L 375, 31.12.1991, s. 1,ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj).

(5) S cieľom zabezpečiť, aby si EÚ produkt na hnojenie s obsahom spracovaného hnoja zachoval v priebehu času svoj obsah živín, aby sa v ňom vyskytoval len obmedzený obsah životaschopných semien burín alebo propagúl rastlín a aby sa počas jeho skladovania znížili emisie živín do životného prostredia, je potrebné vyžadovať dodatočné spracovanie okrem spracovania potrebného na dosiahnutie koncového bodu výrobného reťazca. Spracovaný hnoj by sa preto mal ďalej spracúvať, a to preosievať cez sito s veľkosťou ôk menšou, ako sú známe rozmery semien burín, alebo granulovať či peletizovať za určitých podmienok, ktorými sa zabezpečí, že semená burín už nebudú životaschopné. Mohlo by sa použiť aj akékoľvek iné spracovanie, pokiaľ sa ním zabezpečí obmedzenie obsahu životaschopných semien burín. Alternatívne by sa spracovaný hnoj mohol ďalej spracovať tak, aby spĺňal jedno z kritérií stability stanovených v prípade kategórie komponentných materiálov 3 – kompost. Tým by sa zabezpečilo, že výsledný materiál bude stabilný, že daný materiál sa po uvedení produktu na trh nebude ďalej rozkladať a že po procese kompostovania už semená burín nebudú životaschopné.

(6) Malo by sa stanoviť dodatočné kritérium bezpečnosti s cieľom obmedziť obsah 16 polycyklických aromatických uhľovodíkov (PAH_{16}) ([6]), ktoré by mohli vzniknúť počas spracúvania hnoja. V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1021 ([7]) sa stanovujú požiadavky týkajúce sa znižovania emisií PAH_{16} ako neúmyselne vyrábaných látok počas výrobných procesov, v takýchto prípadoch sa však nezavádza limitná hodnota. Vzhľadom na vysoké riziká vyplývajúce z prítomnosti takýchto znečisťujúcich látok v produktoch na hnojenie sa považuje za vhodné zaviesť prísnejšie požiadavky ako tie, ktoré sú stanovené v nariadení (EÚ) 2019/1021. Takáto limitná hodnota by sa mala v záujme zabezpečenia súladu s nariadením (EÚ) 2019/1021stanoviť na úrovni komponentných materiálov, pričom by sa mala uplatňovať popri bezpečnostných kritériách stanovených v prílohe I k nariadeniu (EÚ) 2019/1009 pre príslušnú kategóriu produktov podľa účinku. S cieľom uľahčiť postup posudzovania zhody a vyhnúť sa zbytočným nákladom by sa mala zaviesť možnosť predpokladu súladu s touto požiadavkou bez vykonania skúšky, ak je z výrobného procesu zrejmé, že táto limitná hodnota je splnená.

(7) Spracovaný hnoj možno podrobiť dodatočnému spracovaniu, aby sa ešte viac zlepšila jeho agronomická hodnota alebo bezpečnosť. V súčasnosti široko využívané metódy spracovania, medzi ktoré patrí napríklad separácia tuhej a kvapalnej frakcie, sušenie, peletizácia či zhodnocovanie živín, by sa mali zahrnúť do kategórie komponentných materiálov 10 uvedenej v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2019/1009. Do krokov spracovania hnoja by však nemali byť zahrnuté procesy termochemickej konverzie pri vysokých teplotách alebo tlakoch, ako je skvapalňovanie, hydrotermálna karbonizácia, pyrolýza, splyňovanie alebo spaľovanie, keďže na takéto procesy sa vzťahujú iné kategórie komponentných materiálov z dôvodu osobitného charakteru procesu transformácie materiálu.

(8) Ako dodatočné bezpečnostné opatrenie by sa mali prídavné látky potrebné pri spracúvaní hnoja registrovať na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ([8]) za rozsiahlych podmienok, ktoré sú už stanovené v nariadení (EÚ) 2019/1009 v súvislosti s prídavnými látkami v iných kategóriách komponentných materiálov. Tak by sa malo zabezpečiť, aby výrobcovia pri vykonávaní posúdenia rizika podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006 zohľadňovali použitie prídavných látok v produkte na hnojenie a aby sa registrácia vykonávala aj v prípade materiálov nízkych hmotností.

(9) Okrem toho na miestnych trhoch môže byť spracovaný hnoj dostupný v množstvách presahujúcich dopyt. S cieľom zabezpečiť, aby jeho dlhodobé skladovanie za suboptimálnych podmienok neviedlo k nepriaznivým vplyvom na životné prostredie, je vhodné obmedziť lehotu, počas ktorej sa môže používať ako komponentný materiál pre EÚ produkty na hnojenie.

([6]) Súhrnné označenie pre naftalén, acenaftylén, acenaftén, fluorén, fenantrén, antracén, fluorantén, pyrén, benzo[a]antracén, chryzén, benzo[b]fluorantén, benzo[k]fluorantén, benzo[a]pyrén, indeno[1,2,3-cd]pyrén, dibenzo(a,h)antracén a benzo[ghi]perylén.

([7]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1021 z 20. júna 2019 o perzistentných organických látkach (Ú. v. EÚ L 169, 25.6.2019, s. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj).

([8]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1,ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

(10) V súvislosti s EÚ produktmi na hnojenie s obsahom spracovaného hnoja by sa mala zaviesť všeobecná požiadavka na označovanie s cieľom informovať koncových používateľov o možných vplyvoch na kvalitu ovzdušia v dôsledku uvoľňovania amoniaku pri používaní spracovaného hnoja a vyzvať ich, aby uplatňovali náležité opatrenia na zníženie takýchto vplyvov.

(11) Spracovaný hnoj môže obsahovať aminopyralid alebo klopyralid, teda látky, ktorých maximálne hladiny rezíduí v prípade potravín a krmív sú stanovené v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 ([9]). Používatelia EÚ produktov na hnojenie s obsahom takéhoto spracovaného hnoja by preto mali byť v plnej miere informovaní o prítomnosti uvedených látok, aby mohli prijať potrebné opatrenia zabezpečujúce, že dopestovaná plodina bude spĺňať maximálne hladiny rezíduí.

(12) Nariadenie (EÚ) 2019/1009 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (EÚ) 2019/1009 sa mení takto:

1. Príloha II sa mení v súlade s prílohou I k tomuto nariadeniu.
2. Príloha III sa mení v súlade s prílohou II k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 4. marca 2024

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

([9]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č 396/2005 z 23. februára 2005 o maximálnych hladinách rezíduí pesticídov v alebo na potravinách a krmivách rastlinného a živočíšneho pôvodu a o zmene a doplnení smernice Rady 91/414/EHS (Ú. v. EÚ L 70, 16.3.2005, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2005/396/oj).

PRÍLOHA I

V časti II prílohy II k nariadeniu (EÚ) 2019/1009 sa CMC 10 nahrádza takto:

„**CMC 10: ODVODENÉ PRODUKTY V ZMYSLE NARIADENIA (ES) Č. 1069/2009**

1. EÚ produkt na hnojenie môže obsahovať odvodené produkty v zmysle nariadenia (ES) č. 1069/2009, ktoré dosiahli koncový bod výrobného reťazca stanovený v súlade s uvedeným nariadením a ktoré sú uvedené a bližšie špecifikované v tejto tabuľke:

Č.	Komponentný materiál	Dodatočné požiadavky
	Spracovaný hnoj spĺňajúci podmienky uvedené v článku 3 písm. d) delegovaného nariadenia (EÚ) 2023/1605 ([1])	1.1. EÚ produkt na hnojenie môže obsahovať spracovaný hnoj, len ak bol ošetrený tak, aby dosiahol koncový bod podľa nariadenia (ES) č. 1069/2009 najneskôr 36 mesiacov pred podpísaním EÚ vyhlásenia o zhode pre príslušný produkt, pričom bol daný materiál podrobený dodatočnému spracovaniu tak, aby bola splnená aspoň jedna z týchto podmienok: a) **najmenej 90 % hmotnosti sušiny materiálu dokáže prejsť sitom s veľkosťou ôk 0,25 mm;** b) **materiál bol granulovaný pod tlakom, peletizovaný, sušený pri teplotách vyšších ako 100 °C alebo podrobený akémukoľvek rovnocennému procesu, ktorým sa zabezpečuje, aby obsah životaschopných semien burín a propagúl rastlín v spracovanom hnoji nepresahoval 3 jednotky na liter; alebo** c) **materiál spĺňa aspoň jedno z kritérií stability stanovených v CMC 3 bode 5.** 1.2. Materiál uvedený v bode 1.1 môže byť podrobený jednému alebo viacerým z týchto dodatočných procesov: a) metódam spracovania uvedené v CMC 2; b) biologickému ošetreniu zahŕňajúcemu nitrifikáciu a denitrifikáciu; c) mechanickej separácii tuhej a kvapalnej frakcie; d) procesom zhodnocovania živín a/alebo organického uhlíka bez zámeru inak upravovať daný materiál; e) chemickému spracovaniu, ktorého cieľom je zmena pH bez zámeru inak upravovať daný materiál; f) fyzickému spracovaniu zameranému na odstránenie vody a zmenu materiálu na prášok, granuly alebo pelety, a to bez zámeru daný materiál inak upravovať. 1.3 Prídavné látky potrebné pri spracovaní uvedenom v bodoch 1.1 a 1.2 možno použiť za predpokladu, že: a) prídavná látka spĺňa požiadavku stanovenú v CMC 1 bode 2; b) koncentrácia prídavných látok potrebných v každom z procesov nepresahuje 5 % hmotnosti spracovaného hnoja alebo frakcie použitých ako vstup v príslušnom procese. 1.4. Spracovaný hnoj nesmie obsahovať viac ako 6 mg PAH_{16} ([2]) na kg sušiny. 1.5. Spracovaný hnoj, ktorý sa má použiť ako komponentný materiál v EÚ produkte na hnojenie, sa skladuje spôsobom, ktorý ho chráni pred zrážkami a priamym slnečným svetlom.

([1]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2023/1605 z 22. mája 2023, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, pokiaľ ide o určenie koncových bodov výrobného reťazca určitých organických hnojív a zúrodňujúcich látok (Ú. v. EÚ L 198, 8.8.2023, s. 1).

([2]) Súhrnné označenie pre naftalén, acenaftylén, acenaftén, fluorén, fenantrén, antracén, fluorantén, pyrén, benzo[a]antracén, chryzén, benzo[b]fluorantén, benzo[k]fluorantén, benzo[a]pyrén, indeno[1,2,3-cd]pyrén, dibenzo(a,h)antracén a benzo[ghi]perylén.

2. Ak súlad s požiadavkou stanovenou v bode 1.4 nepochybne a jednoznačne vyplýva z povahy alebo spracovania komponentného materiálu alebo z výrobného procesu EÚ produktu na hnojenie, možno na zodpovednosť výrobcu tento súlad predpokladať v postupe posudzovania zhody bez overenia (napríklad skúšania).“.

PRÍLOHA II

V časti I prílohy III k nariadeniu (EÚ) 2019/1009 sa vkladajú tieto body 7c a 7 d:

„7c Ak EÚ produkt na hnojenie obsahuje spracovaný hnoj uvedený v prílohe II časti II CMC 10, na etikete treba uviesť informácie o možných vplyvoch amoniaku, ktorý sa uvoľňuje pri použití produktu, na kvalitu ovzdušia, ako aj výzvu, aby používatelia uplatňovali vhodné nápravné opatrenia.

Ak EÚ produkt na hnojenie obsahuje spracovaný hnoj uvedený v prílohe II časti II CMC 10, na etikete sa uvedie toto upozornenie: ‚Tento produkt môže obsahovať aminopyralid alebo klopyralid a nesmie sa používať na pestovanie rastlín citlivých na tieto látky, ako je fazuľa, ďatelina, šošovica, hrach, šalát, slnečnica či rajčiaky. Tento produkt sa musí používať tak, aby neviedol k prekročeniu maximálnych hladín rezíduí pre potraviny alebo krmivá stanovených v súlade s nariadením (ES) 396/2005.‘ alebo podobné upozornenie. Takéto upozornenie nie je potrebné v prípade EÚ produktov na hnojenie, ktoré obsahujú spracovaný hnoj s obsahom najviac 50 µg aminopyralidu alebo klopyralidu na kg sušiny.

7d Ak EÚ produkt na hnojenie obsahuje komponentný materiál získaný z hnoja, uvedie sa celkový obsah dusíka pochádzajúceho z hnoja.“